

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 28. vinotoka 1881.

List 43.

Glas iz vic.

Oh, pogreznjeni v to jamo,
Kjer čisteči se gorimo,
Si pomagati ne znamo;
Toraj gori k vam kričimo:
Živi! čujte mertvih glas,
In usmilite se nas!

Ko smo s smertjo se borili,
Ste pri postelji nam stali,
Britke solze ste točili,
Kri bi za nas bili dali;
Čujte tudi mertvih glas,
In usmilite se nas!

Da za vice smo zoreli,
Tudi vi ste bili krivi,
Ko med vami smo živeli;
Toraj ste dolžniki, živi!
Zdaj uslišite naš glas,
In usmilite se nas!

Jezus! kako silno peče
Strašni ogenj ta čisteči;
Kdo popiše, kdo izreče,
Kaj terpimo tu goreči:
Oh, terpinov čujte glas,
In usmilite se nas!

Naj bolj grozne dela vice,
Notri daljša ure v leta,
Ker ne zremo Bogu v lice,
Kar je želja vseh prevneta:
Oh, ljubečih čujte glas,
In usmilite se nas!

Maše, križev pot, molitve,
Post, odpustki, dobra dela
So za nas vervi rešitve,
Nas potegnejo iz žrela:
Čujte toraj vjetih glas,
In usmilite se nas!

Kar vi dobrih del storite
In nam pošljete v darilo,
Voda so, ki z njo kropite
Duše žgane nam nemišo:
Čujte duš gorečih glas,
In usmilite se nas!

Vode v vice napeljajte,
Da si ogenj z njo gasimo,
Verv rešitve nam podajte,
Da se ječe oprostimo:
Čujte žganih vjetih glas,
In usmilite se nas!

Enkrat bote vi goreli,
Mi se v Bogu veselili,
Bote grozo vic terpeli,
Milo, milo nas prosili:
Če usmilite se nas,
Bomo mi takrat se vas.

Sursum.

Oblast katoliške Cerkve.

(Dalje.)

Jezus je apostolom izročil oblast zapovedi dati, rekoč: „Karkoli bodete zvezali na zemlji, bode zvezano tudi v nebesih; a karkoli razvezete na zemlji, bode razvezano tudi v nebesih.“ (Mat. 18, 18.) Z besedama „zvezati“ in „razvezati“ ne razumeva se le oblast odpuščati in priderževati grehe pa kazni, marveč razodevate tudi oblast čez človekovo ravnanje v obče, ker Zveličar pravi „karkoli“ itd., to je, bodi si, da človeka sodite z obzirom na njegovo dušo ali telo, ali pa oboje. Sej je še pred svojim vnebohodom apostolom rekel: „Učite ljudi spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.“ (Mat. 28, 20.) No, kdor bi se njihovim naredbam ustavljaj, kdor bi njihovih zapovedi ne hotel spolnovati, takega človeka morajo kaznovati. Kristus namreč pravi, da je naša dolžnost grešnika posvariti, najprvo le med štirimi očmi; ko bi nič ne zdalo, moraš to storiti pred pričami; če še sedaj ostane okornega serca, „povej Cerkvi; ako pa tudi Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor

nevernik in očiten grešnik". (Mat. 18, 17.) Kakor so se namreč judje ogibali nevernika in cestinarja, ki je veljal za očitnega grešnika, tako se kristjani naj ogibajo nespokornega sobrata, kateri bi se ne hotel ravnati po cerkvenih naredbah. Cerkev toraj ima pravico, da svoje ude svari pred nevboglživci, da nepokorneže izključuje iz cerkvene družbe, svoje gnjile ude izobčuje, to pa za tega voljo, da bi od jedne strani kaznovanec sprevidel svojo hudobijo, jo obžaloval ter se spreobernal, od druge strani pa, da vsaj pravičnike obvaruje na stezi zveličanja, ker jim brani pajdaštvo s terdovratnežem, sej gnjilo jabelko veliko zdravih pokvari in spridi. — Naj viši oblast gledé vladanja Cerkve je Zveličar izročil Petru (Mat. 16, 19), ter ga postavil kot naj višega postavodajavca in sodnika, kot pastirja (Jan. 21, 15) ovac in jagojete Jezusovih, ki (Jan. 10, 16) želi, da bi bil samo jeden pastir in le jedna ovčarnica, zato je pri zadnji večerji molil: Oče! daj, „da bodo vsi eno, ... da bodo tudi oni v nama eno, ... da bodo združeni v eno“. (Jan. 17, 21.)

Iz rečenega spoznamo, da je Cerkev v osebi apostolov od svojega ustanovitelja dobila pastirsko ali vladarsko oblast, to je, Cerkev je Kristus pooblastil, da zamore vernike vladati, to je, zapovedovati in kaznovati.

Apostoli so veljali kot pastirji in vladarji vernikov. Oni niso le učili in ljudi posvečevali, temuč so tudi od vernikov zahtevali, da njihove naredbe spolnujejo. Zato je n. pr. sv. Pavel svojega učenca Timoteja poslal Korinčanom, naj jih uči spolnovati apostolove ukaze ter zahteva, da verniki svoje voditelje imajo „kot službenike Kristusove in delivce skrivnosti Božjih“. (I. Kor. 4, 1. 17.) — Apostoli dajali so zapovedi. V ta namen so se n. pr. zbrali v Jeruzalemu ter odločili, da kristjanov ne veže neka stara judovska šega (Act. 15, 28); oni so toraj storili sklep, ki veže vso Cerkev, vse kristjane, zahtevali so, naj se verniki ravnaajo po njihovi rabsodbi. Tako je, postavim, sv. Pavel občinu v Korintu marsikaj naložil, a to je storil kot postavodajalec, ker sv. Pavel (I. Kor. 11, 17) piše: „To je moja zapoved!“ Tudi kaznovali so apostoli, v svesti si, da so od Gospoda zadobili sodnijsko oblast. Sv. Pavel n. pr. (II. Kor. 13, 2. 10) piše: „Že sem vam poprej povedal, a sedaj, ko nisem pri vas, pišem onim, ki so prej grešili, kakor tudi vsem drugim, da ne bom prizanašal (to je, kaznoval bodem), ako zopet pridem.“ Potem pristavlja: „Zato vam to pišem nenavzoči, da kadar pridem, mi ne bo treba terdo kaznovati vsled oblasti, katero mi je Gospod dal za popravljanje, a ne za razdiranje.“ Takaj si apostol prilastuje pravico kaznovanja in pravi, da je to oblast njemu „Gospod dal“. On je res v Korintu kaznoval grešnika, ki je s svojim nespodobnim življenjem slab izgled dajal drugim ljudem. Apostol je namreč pred očmi imel resnico, „da malo kvasa skisa vse testo“, zatoraj je nepokorneža „z oblastjo našega Gospoda Jezusa Kristusa“ izročil „satanu“, to je, izobčil ali izključil ga je iz družbe kerščanske, dokler se ne pobiljša. (I. Kor. 5, 1–6.)

Kakor nam spričuje zgodovina, so kristjani vselej na tanko spolnovali to, kar so jim bili apostoli naročili, in sicer z enako pokorščino, kakor bi jim bil Kristus sam zapovedal. Če se je kdo ustavljal apostolskim naredbam, tega so se verniki ogibali. Ker Cerkev mora obstati, dokler bode sveta in veka, toraj tudi vladarska oblast ni mogla biti omejena le na apostole. Ta je od Petra in ostalih apostolov prešla na njihove postavne naslednike. Zato sv. Pavel (Act. 20, 28) duhovnikom v Efezu govori: „Pazite na sebe in na vso čedo, v kateri vas je Duh sveti postavil za episkope (škofe, nadzor-nike), da pasete Cerkev Božjo, katero je pridobil s kervjo svojo.“

Kaj toraj Cerkev želi doseči z vladarsko oblastjo? Nič drugega ne, kakor to, da bi vsi verniki v vseh človekovih okoliščinah spolnovali voljo Božjo, zapoved Kristusovo ter tako dosegli svoj pravi namen, zveličanje. Ker je Cerkev od Boga sprejela to oblast, potem so njeni udje tudi dolžni njenim naredbam pokorščino skazovati tako, kakor Bogu samemu. K pokorščini prisiliti Cerkev sicer ne more; tega ona ne namerava, a tudi oblasti za to nima. Ona le zamore tiste, ki se ji terdovratno ustavljajo, kot gnjile ude izvreči iz svoje družbe. Kdor pa v nespokornosti terdokoren ostane, ta bo na sodnji dan odgovarjal Njemu, ki je (Mat. 24, 30) rekel, da bo soditi prišel „z veliko močjo in slavo!“ *

Svelo leto pa sv. obhajilo nam in dušam v vicah v korist.

(Dalje in konec.)

Neko enako zamenjavo beremo tudi v pravih „Pobožne družbe ali bratovšine za duše v vicah“, **) v kateri revni udje, ki ne morejo vsako leto dati za sv. mašo za umerle ude te bratovšine, mesto sv. maše eno sv. obhajilo opravijo in zraven tega še tudi sv. križev pot molijo, kar je vse za verne duše v vicah namenjeno. „Nadbratovšina Naše Gospé besednice za duše v vicah“ med drugim posebno priporoča, da naj bi njeni udje po smrti kakega uda celi mesec kolikor mogoče veliko sv. obhajil za-nj darovali. Memogredé naj bo tu le nekaj malega omenjeno.

Ta bratovšina ***) šteje čez 100.000 udov, ki plačujejo vsako leto po 1 frank in 10 cent. (po našem denarju kakih 51 kr. z aži) in ob času pristopa kot vpisnino pa 1 frank. Za ves ta denar se opravi vsako leto čez 100.000 ss. maš za umerle bratovske ude in za naj bolj zapušene duše v vicah. Za vsakim umerlim udom se precej po smrti opravi devetdnevna ss. maš, to je, skoz devet dni po versti vsak dan ena sv. maša. Vsi umerli udje te bratovšine imajo pravico privilegiranega altarja, to je, vse ss. maše, ki se za nje po njih smrti berejo, so obdarovane s popolnoma odpustkom za dotične, za katere se sv. maša opravlja.

Tudi že umerle ta bratovšina sprejema, ki se vsih ravno naštetih dobrot ss. maš, kakor tudi prednosti privilegiranega altarja (vsled papeževega posebnega dovoljenja 7. junija 1878) vdeležujejo, kakor ko bi bili v življenji v to bratovšino zapisani. Enkrat za vselej se plača za umerlega 21 frankov, kar znaša v našem denarju kakih 9 gl. 80 kr.

Na Kranjskem jih je že nekaj živih in mertvih v to bratovšino zapisanih. Želeti bi bilo, da bi se taka bratovšina tudi v našem cesarstvu po več škofijah vpeljala, zlasti še po takih, kjer nobene bratovšine duše v vicah nimajo. V naši škofiji ljubljanski, hvala Bogu, jih imamo dovolj, da bi se le ljudje hotli vanje bolj zapisovati! Tako imamo v Ljubljani „Bratovšino sv. Dizma v tolažbo in reševanje vernim dušam v vicah“. Njen sedež je v stolni cerkvi in vodja ji je vsakratni stolni

*) Opomba. Nekaj verstic ko sklep tega čverstega spisa se nam je nekako zgubilo; prosimo verlega gosp. pisatelja, ako bi hotli jih poslati, da bo spis lepo doveršen. Vr.

**) V to bratovšino imajo pravico vpisovati vsi samostani iz reda sv. Frančiška. V Ljubljani je ta bratovšina že čez trideset let; kaj več o njej je brati v „Dan.“ l. 1878, str. 226–229.

***) Sedež njen je v Nimes-u (département Garde) na Francoskem; vodja je častni korar France Serre.

fajmošter, zdaj preč g. Anton Urbas, vpisuje pa tudi stolni kaplan č. g. Janez Porenta. Duhovni opravijo vsako leto eno sv. mašo za umerle ude in za naj bolj zapuščene verne duše v vicah; neduhovni pa dajo vsako leto za eno sv. mašo v ravno ta namen; bolj revni pa dajejo vsak mesec po dva solda, za kateri znesek se potem v ljubljanskih farnih cerkvah ss. maše opravljajo za verne duše pri privilegiranih altarjih. Priporoča se udom mesca novembra darovati sv. obhajilo za verne duše v vicah. *)

Udom „Bratovšine sv. Križevega pota za duše v vicah“ **) je priporočeno za umerle ude moliti sv. križev pot in priporočeno tudi sv. Obhajilo za-nje darovati.

Sploh v vseh bratovščinah za duše v vicah je za sv. mašo kot pravi pripomoček za verne duše sv. Obhajilo priporočeno. Ker je sv. Cerkev poterdila vse pravila vseh bratovšin, ki sv. Obhajilo za umerle tako živo priporočajo, je to pač očiten in neoveržljiv dokaz, koliko moč da ona stavi v sv. Obhajilo za reševanje duš iz vic; in ker je sv. Cerkev nezmotljiva, smemo in moramo tudi verjeti, kar ona uči in priporoča. Kot verni otroci sv. katoliške Cerkve in kot prijatli umerlih bratov, sester itd. darujmo radi sv. Obhajila za-nje, še zlasti v svetem letu. Svete Obhajila svetega leta za-nje darujmo in to tem več, ker je to sv. Obhajilo še s popolnim odpuščkom sklenjeno, ako vse predpisane pogoje natančno spolnimo in ga pobožno prejmemo. Zavoljo popolnoma odpuščka ima za izbrisovanje časnih kazni sv. Obhajilo svetega leta še večjo moč, kakor navadno sv. Obhajilo in iz ravno tega vzroka tudi vernim dušam gotovo več pomaga, kakor navadno sv. Obhajilo, ako ni s popolnoma odpuščkom sklenjeno.

Tudi posamezne izglede imamo, ki nam spričujejo, da sveto Obhajilo pomaga vernim dušam in jih iz vic rešuje.

Častiti Ljudovik Blozi, imeniten učenik duhovnega znotranjega življenja in mož posebne modrosti, pripoveduje v enih svojih bukev, kako je nekega služnika božjega prišla duša iz vic obiskat in mu naznaniti, kako grozovito da v vicah terpi zato, ker je enkrat sv. Obhajilo brez potrebne priprave in z veliko mlačnostjo prejela. Priserčno ga je prosila, naj bi on eno sv. Obhajilo za njo daroval, pa z vso gorečnostjo in ljubeznijo, kar koli je v njegovi moči; rekla mu je, da upa ter bo potem rešena iz vic, ker bo s tim njena zadolžena mlačnost poravnana. Podviza se on in to njeno prošnjo natančno spolni. Potem se mu zopet prikaže ta duša, toda vsa lepa in nepopisljivo svitla, vesela in polna hvaležnosti. Na zadnje mu pravi: Lepa hvala, moj prijatelj! zdaj grem gledat in uživat obličje svojega Gospoda. ***)

Prepričanje, kako sv. Obhajilo dušam v vicah pomaga, je tudi med ljudstvom zelo razširjeno. Pobožni kristjani radi sv. Obhajilo prejemajo za svoje ranjce; zlasti po nekterih krajih imajo ljudje to lepo navado, da ob osmini kakega umerlega vsi njegovi bližnji so-

*) „Laibacher Diözesanblatt“, 1880, Nr. 4.

**) Sedež je v Aix-u (département Provence) na Francoskem, vodja je častni korar Reynaud.

***) Gl. Purgatoire et ciel, par Sanson, str. 152. Paris, Bray et Retaux, libraires éditeurs, rue Bonaparte, 82; 1875. V prvem delu je nauk od vic; raznoteri dokaz, da so vice, koliko duše ondi terpijo, zakaj njim moramo pomagati, kako velik dobiček imamo od tod, pa raznoteri pripomočki, s katerimi jim zamoremo pomagati. V drugem delu je popisano neizmerno veselje, ki ga iz vic gredoča duša obhaja, ko pride v nebesa, kako jo pozdravljajo in z naj večim veseljem sprejmejo. Te bukve obsegajo 367 strani in so kaj gniljive in podučljive.

rodniki za-nj zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa prejmejo, kakor je brati od prebivavcev v francoski Bretaniji *), in na Nemškem, v Holandiji in Brabantu, **) kjer tudi na pogrebni dan in na obletnico v ta namen zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa prejemajo. V. K.

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

4. Kristus sam pravi, da je on dobri pastir, ki pozná svoje ovce. (Jan. 10, 11.) Ker je pa satan od početka nasprotnik Kristusov, je doslednje nasprotnik vseh dobrih pastirjev. Abel, pastir ovac, imel je nasprotnika lastnega brata Kajna, ki ga je zavrato umoril. V tem prvem ubojstvu, ki je izviralo iz zavidnosti zaradi milosti božje, je bil Abel podoba dobrega Pastirja Kristusa. a) Abel je pastir, Kristus isto je dobri pastir; b) Abel daruje Bogu prijeten dar, Kristus je samega sebe Bogu daroval v prijeten dar; — c) Abelna ubije lastni brat iz zavidnosti, Kristusa umorijo njegovi rojaki Judje iz zavidnosti; d) Abelna pelje brat ven na polje in ga ubije, Kristusa peljejo Judje ven iz mesta in ga umoré na križu: — e) Kri Abelnova vpije v nebo za maščevanje, kri Kristusova vpije k nebu za odpuščanje; — f) V kazni za bratomor se mora Kajna klatiti nestanovitno in bežen po zemlji; v kazni za bratomor Kristusov morajo judje se po svetu nestanovitno klatiti, nimajo stalne domovine; g) Gospod Bog je Kajna zaznamoval, da vsak, ki ga je srečal, se ga je ustrašil, judje pa imajo posebno znamenje na obličji, da se koj spoznajo; — h) „nihče ne sme Kajna ubiti“, je zapovedal sam Bog, ravno tako imajo ostati judje kot živa priča vsem narodom v sredi med njimi, in ne smejo se končati.

Predaleč bi me zavedlo, ako bi hotel vse natanko popisati, kako je bil oče Abraham pastir in je imel nasprotnike, Jakob oče in Ezav sta si bila nasprotna, Izraelci pastirji, katerim so bili Egipčani nasprotni, Mojzes je štirideset lét pasel ovce svojega tasta Jetra, in velike čudeže je moral storiti s svojo pastirsko palico, predno je nasprotnik njegov kralj Faraon pustil Izraelce oditi v puščavo. Veliki bogatin in terpin Job je svoje bogastvo imel v velikih čedah blaga, med drugim je imel 7000 ovac, in vsakdo vé, kako ga je satan preganjal. Največi med judovskimi kralji, David, je bil pastir in si je največjo slavo pridobil, ko je premagal orjaka Golijata, podoba hudobnega duha. — Vsi ti so le predpodebe nebeškega pastirja Kristusa, o katerem je prerokovanje: „In zbudil bom nad njimi pastirja, ki jih bode pasel, služabnika svojega Davida“ (Ezech. 34, 23). On poterjuje: „Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir dá življenje za svoje ovce“ (Jan. 10, 11.). Pred tem pastirjem hudobni duh ne more obstati: „Kaj imaš z nami, Jezus, sin Božji? Si li sèm prišel, da bi nas pred časom mučil?“ (Mat. 8, 29.) Tako so vpili hudiči, ko jih je bil izgnal iz obsedenega Gerazenca, da so šli v čedo svinj, in so se v morji potopili. Ali pri svojem terpljenju je vendar dovolil Jezus, da se njegov zopernik satan sme nad njim znesti, kajti rekel je v vertu Getzemani: „Kakor nad razbojnika ste prišli nad-me z meči in kolmi. ...

*) Gl. Purgatoire, par Sanson, str. 191.

**) Une semaine de souvenir et de prières pour les defunts, par P. Gay, str. 30, Paris, René Haton, rue Bonaparte, 33.

Ali ta je vaša ura, in oblast teme" (Luk. 22, 52, 53.). Hotel je reči: „Kakor vam moj Oče daje oblast nad-me, tako vam dajem tudi jaz popolno oblast nad-me, da z menoj delate kakor volkovi z ubogim jagnjetom.“ Pred svojim vnebohodom je postavil Kristus Petra za verhovnega pastirja svoji čedi, rekoč: „Pasi moje ovce, pasi moje jagnjeta.“ (Jan. 21, 15–17.) — In kakor je rekel vsem svojim apostelnim: „Če vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil, kakor vas“ (Jan. 15, 18.), in jim napovedal: „Pošljem vas kakor ovce med volkove“ (Mat. 10, 16.), so se te besede vresničile nad apostelnimi in njih nasledniki, zlasti pa nad višjimi pastirji svete cerkve, rimskimi papeži, od Petra do Leona XIII. Komu je neznano, koliko nasprotnikov ima sv. oče papež? Ti pa dobro vedó, ako ovce nimajo pastirja, da se razkropé, kakor je pisano: „Pastirja bom udaril, in razkropile se bodo ovce čede.“ (Mat. 26, 31.)

5. Liberalci, ki bi hotli, da ves svet naj bi bil brezveren, kakor so oni, si na vse načine prizadevajo, da bi posebno mladost s svojimi nauki navdali, zlasti takimi, ki so keršanski veri nasprotui. V nekem svojem učenjaškem (?) shodu so izrekli framasoni belgijski: „Vtikanje duhovna v šolo vniči dejanski vpliv učiteljev, ga ustavlja ter ukrade otrokom ves moralični, logični in umni nauk. Katekizem je največja zapreka duševnega razvoja otročjega. Kadar bode človeški duh teh smeti rešen, postane bolj pravičen, resničen in npravsten (pošten).“ (Der Gotze der Humanität v. Pachtler S. J. p. 379.) Tako obrekujajo framasoni. Gorje človeštvu, ako bi se deržalo tega brezbožnega pravila. Duhovni in katekizem tedaj, pravijo, zavirajo človeško omiko?! Od kod pa je sedanja evropejska omika, ako ni od kerščanstva, katero so duhovni s katekizmom razširjali? Kakošni so bili narodi in ljudstva, dokler ni bilo kerščanstva, in kakošni so še zdaj, kamor ni prisvetila njegova luč? Se vé, da mnogim so zgodbe sv. pisma, kakor že omenjenemu velikemu (?) učenjaku Humboldt: Hirten-sagen = pastirske pravljice; drugim, kakor pervaku nemških pesnikov Göthe-ju, je „vera nove zaveze zoperna kakor česenj ali pasje lajanje“ (widerwärtig wie Knoblauch und Hundegebell) (Pachtler o. c. p. 83). Posebno se ima v novejšem času po šolah gojiti naravoslovje in izmed tega živalstvo, in izmed živalstva opice, kajti te so živali, iz katerih se je boje v toku veliko tisoč lét izkotal človek — menda opičar? Darwin je tako sanjaril, a ker je on slavni (neslani) učenjak, se morajo vsi učenjaki prirodoslovci njegovega nauka deržati, da jih tovarši ne psujejo z mračnjaki. (Znano pa je, da tudi pri učenjakih je to sanjarstvo že „iz mode“.) Dr. Brehm, iskreni pristaš Darvinov, uči: „ovca je nesterpna žival“, „neprimerna podoba“, a za njim drugi „dii minores gentium“ isto terdijo! Poterjuje se kmečki pregovor: „Kjer je oče oral tam sinovi vlačijo“. Slikar Kaulbach je v svoji „Thierfabel“ (živalski basni) duhovski stan smešil v sliki ovna; v tej basni se zasmejujejo razni stanovi. (Koga pa da je s tem osramotil, kaže opomba v notici njegovega življenja, ki pravi: Kaulbach entwürdigte in den letzten Jahren seine Kunst durch tendenziöse Machwerke — Kaulbach je poslednje leta svojo umotnijo oskrnil s pikavnimi šušmarijami. Herder's Convers. Lexic.) Sedanji slaboglasni izobraženci, zlasti oni, ki so se izšolali na visocih šolah, so se večinoma navdani s tistim duhom ali neduhom, ki nasprotuje Kristusu in njegovi Cerkvi, in tega duha zlobno in polagoma ko smertni strup razprostirajo med pristo ljudstvo. V šolah mnogo učé, pa pregledavač vse berila v ljudskih šolah, o ovcah ne najdem spiska, razun v „Početnici“ Slomšekovo pesmico (popačeno): „Mlado jagnje“. Res, da berila naša niso brezverska, a vendar onega pravila: „per visibilia ad invisibilia“ (po vid-

nem k nevidnemu) se premalo deržé. — Pred kaj časom je bilo po Slovenskem veliko več ovac; a sedaj, ko so ovce zaterli po mnogih krajih, in bi jih radi še tam kjer so (glej „Novice“ v članku „Pogozdovanje Krasa“), bo kmalo težavno, skoro nemogoče katehetu razlagati — bodisi v cerkvi ali v šoli — prelepe prilike o pastirju, ovci, jagnjetu, ki se tolikokrat ponavljajo v sv. pismu. Zatiiravci ovac so neprijatelji ljudski, kajti zatiirajo gmotno (materijalno) in duševno blagostanje.

(Dalje nasl.)

Iz življenja Mavricija Tomana.

(Dalje.)

XVI. Napovedana rešitev iz zapora.

Dvajsetega sušca prišel je od dvora poslan minister nam zdelanim in na pol mrtvim jetnikom prostost napovedat. Pa tej novici bil je težak pogoj pristavljen. Nihče namreč ni smel ječe zapustiti, ako se ne skaže, da ima zunaj ječe potrebno preskerbljenje. Tega pa še veliko Portugalcev dolgo časa dobiti ni moglo, kajti kraljica je v začetku le popotnino dala, še pozneje je preskerbela pokojnino ostalim jezuitom. Ta čas pa smo dobivali navadnih petnajst grošev. Prostost naša je bila v tem, da smo noč in dan lahko odperte duri ječe imeli, da smo prosto ljudi v terdnjavi obiskovali, tudi zunaj terdnjave se sprehajati hodili; z dovoljenjem poveljnikovim smo smeli v Lisabon potovati, pa vselej na večer domú priti; v terdnjavski cerkvi pa smo maševali. Kar pa jedi, pijače, postelje in enacega zadene, ostalo je pri starem.

Kardinal-nadškof Lisabonski dal nam je za tri leta dovoljenje pridigovati in spovedovati, ker poprej so nas bili za izobčene razvpili, v nekterih knjižurah bilo je celó rečeno, da se od tacega jezuita blagoslovljena voda prejeti ne smé.

Naglo se je prežalostni prizor v prav veselega spremenil. Pol ure od našega mesta v kraju Karkavelos bila je ravno župnija izpraznjena. Eden zmed nas je za njo prosil, pa se ni ne pri dvoru, ne pri nadškofu oglasil, samo občino je prosil, in z veseljem ga je sprejela in vmestila. O. Noronha pa je v Lisabonu pozneje v veliko zadovoljnost poslušalcev pridigoval. Ko so ljudje zvedili, da se smé z nami občevati, prišli so, ker je bil ravno velikonočni čas, k nam spoved opravljat. Kakor sprevodi so se k nam gnetli vidit podzemeljske ječe, in čudili so se, kako smo zamogli v tako ostudnih votlinah toliko lét si življenje ohraniti. Ječe so bile tako mokre, da je po stenah mah rasel; ako je zerno na tla padlo, pognalo je kal, in celó pérje je napravilo. Rastlina se je vselej proti vratim obrnila, da je zraka dobivala. Brat, rojen iz Tunkina, Pavel Mahjado z imenom, imel je svetinje svojega patrona, ki so bile s španjskim voškom prevlečene. Obesil jih je na steno in vosek se je zavoljo velike mokrote in soparice stajal in kakor kri kapljal. Pajčevine so se po stropu take delale, kakor rjuhe, in so na tla padale. Zjutraj so našli jezuiti tako mokro odejo, kakor bi bila padla naj večí rosa. Stari ljudje so tukaj hude in dolge bolezni prestajali. Ker več jezuitov podpore od svojih ljudi ali malo, ali pa nič pričakovalo ni, bili so zadovoljni, da smejo še dalje to živati, kar so v ječi dobivali. Posebno v zadregi smo bili tujci, dvanaest Nemcev, šest Italijanov in dva Angleža. Jaz pa sem bil v naj slabšem stanu, ker nikdar nisem bil v drugi provinci, kakor kot misijonar v Goanski.

Tisti čas je prišel portugalski velikaš Janez Castro, kraljevi namestnik neke provincije, v ječo in je želel

dobiti enega za učenika svojim otrokom. Nasvetovali so mene... Vlekla se je pa reč cele tri mesce in ta čas sem moral še v ječi ostati sam, ker je moj tovariš šel k svoji sestri v Lisabon. Tega dobrega moža ne morem pozabiti; akoravno je bil Portugalec in jaz Nемец, razumela sva se tako dobro, da brata ne tako. Bog mu daj dobro in poverni vse, kar mi je storil, ker me je tolažil in marsikaj svetoval. Dalj časa je že v večnosti.

Med tem časom pa pride avstrijski poslanec Adam pl. Lebelcclern, vitez rimskega kraljestva, po povelji neumerljive cesarice Marije Terezije v terdnjavo, pa se nam ni dal spoznati. Pokliče vse nemške jezuite k sebi, popraša vsacega po imenu, domovini itd. Nazadnje reče, naj prošnje poslancu cesarskemu pismeno izročimo. Večkrat se nas je spominjal in nam pošiljal dobrih jedi in pijač.

Kadar je kak nemški jezuit po opravilih v Lisabon prišel, imel je vselej pri kotlarju Pošu naj boljše postrežbo. Ta postrežljivi mož je tudi enkrat z nekim karmelitom v terdnjavi nas obiskal in nam prinesel naj boljšega vina in izbranih jedi...

Ravno tisto prijaznost smo doživeli pri nekem topničarskem častniku. Bil je kalvinec iz Ciriha. Prišel je k nam v ječo in nas poživil z jedjo in pijačo. Akoravno je bil mož v naj boljših letih, krepak in čverst, je omedlel pri odprtih vratih ječe, taka soparica bila je v ječi. Prav odkritosrečno nam je rekel, rad bi nas večkrat obiskal, pa v te strašne ječe si ne upa več priti.

Portugalski sobratje so se čudili in nas skoraj zavidali, ko so dobroserčnost naših domačinov vidili. Bili smo pa takrat podpore zelo potrebni, kajti bolj mrtvi kakor živi smo okoli lazili.

V prvem času po oproščenju morali smo zdravje dobro varovati, posebno oči, da nismo oslepeli. Tudi cesarski poslanec nam je zaterjeval, da je komaj dočkal, da je iz ječe prišel, akoravno je le kratek čas z nami govoril. Zapovedal nam je tudi, naj presvitli cesarici naše ječe natanko popišemo, on sam ji je že pojasnil ostudnost in grozo, kar je bilo mogoče.

Ko sem prvič po zaporu v Lisabon prišel, našel sem mesto vse drugačno, kakor je bilo l. 1753, ko sem se bil v Indijo odpeljal. Po strašnem potresu sozidali so veliko lepši palače, kot so bile poprej. Posebno lep je terg pri reki Tajó, ki ima na sredi podobo kralja Jožefa I na konji, in pri njegovem podnožji stoji persna podoba ministra Pombala. Noč in dan straži vojak omenjeni podobi. Postavljeni ste bili podobi še pred smertjo kralja, po njegovi smerti pa je vstal strašen vihar zoper ministrovo podobo, in veliko so imeli opraviti, da so upor zaterli. Zavolj tega so na skrivnem po noči ministrovo podobo odstranili in na mesto nje mestni gerb postavili. Ko sem jaz v Lisabon prišel, nisem več podobe našel, ali ljudje so bili tako razkačeni zoper ministra, da sem na potu večkrat slišal njega grajati in mu hudo zabavljati. Ako sem ga hotel v kaki reči kaj izgovarjati, moral sem gledati, da se mi ni kaj človeškega pripetilo.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Sveto leto pridaljšano.) Več škofov je prosilo sv. Očeta, naj bi pridaljšali sedanje sv. leto. Vsled tega je odbor sv. Penitencijarije po nalogu sv. Očeta z razpisom 7. sept. t. l. vse škofove pooblastil, da smejo po svojih škofijah podaljšati ta čas milosti do 8. grudna (dec.), to je, všteto do praznika neomadežanega Spočetja presvete Marije Device. — Po tem so tudi Ljubljanski premilostni gospod knez in škof Janez

Krizostom z naznanilom v škofjskem listu štev. 10 t. l. sveto leto pridaljšali do ravno omenjenega dneva.

Velika je ta dobrota za žive in za mrtve. Marsikteri so morebiti po okolišinah bili zadrževani ali so v premajhni gorečnosti odlašali vdeležiti se milosti sv. leta in bodo zdaj še domestili; še več pa jih bo še v drugič ali v tretjič opravilo v prid dušam v vicah in bode jih tako silo veliko rešenih iz očiševališa, kateri bi bili morebiti sicer še dolge leta imeli terpeti in se očiševati, predno bi bili rešeni. Gotovo prav hvaležni bodo živi verniki in še posebno duše v vicah sv. Očetu Leonu in premilostnim gospodom in škofom za pridaljšanje sv. leta. Bog daj še prav veliko sadu, prav veliko rešenj živih iz jeklenih okovov greha in mrtvih iz plamena očiševanja!

Iz Šent-Vida nad Ljubljano. († Č. g. župnik Anton Potočnik.) Ko so pred devetimi leti umerli gospod župnik Blaž Potočnik slavnega spomina, ugibali smo in radovedni smo bili, katerega častitega gospoda nam bo preslavni kapitel ljubljanske stolne cerkve župnika izvolil. Komur koli so bile okoliščine znane, je precej uganil, da naše, nekako bolj častne kakor pa z dobrimi dohodki oskerbljene fare, ne bo dobil drugi, kakor tadanji Planinski gospod župnik Anton Potočnik, ako le za njo prosijo. In res se je tako zgodilo. Planinski gospod župnik prosijo iz ljubezni do svojega ljubega brata, preč. monsignora Mihaela za našo faro, akoravno so bili v Planini popolnoma zadovoljni, in preslavni stolni kapitel je sprejel njihovo prošnjo in jih priporočil milg. tadanjemu knezoškofu v poterjenje.

Tako smo dobili vsi osrečeni Šentvidčanje zopet novega, predobrega in posebno izglednega duhovnega gospoda očeta, in vsakdo je bil teh misli, da boljšega in bolj vrednega naslednika nepozabljivemu gospodu Blažu Potočniku bi nam preslavni stolni kapitel ne bil mogel poslati.

Bili so zares „mož po volji Božji“, in menda je v teh kratkih besedah toliko povedanega, da bi bilo vsako popisovanje njihovega življenja čez vse nepotrebno. Bili so v vseh zadevah vzor in ogledalo pravega duhovnika, zlasti pa kot župnika. Za lepoto hiše božje so imeli veselje in vnemo svojega prednika; kar njihov prednik niso še doveršili, to so sedaj umerli gospod oče dopolnili tako, da je zdaj cerkev vsa oskerbljena z vso opravo, da prihodnji gospod župnik ne bodo imeli toliko skerbi in toliko truda, kakoršnega sta imela oba slavna gospoda Potočnika.

Serčno so želeli doživeti leto 1885, ker takrat bomo, ako bo volja Božja, obhajali osemstletnico, odkar se za gotovo pomni, da je bila naša fara ustanovljena. Že so ugibali, kako in na kaki način bi se dalo to slovesnost kolikor je moč častljivo in spodbudno obhajati. Dogovarjali so se o tem že z raznimi gospodi, imeli so veliko zaupanje o tej zadevi do prečastitega gospoda vrednika „Zgodnje Danice“, da jim bodo zlasti posredovali, kar se tiče zgovine naše fare. Pa božja previdnost je drugače sklenila, ni jim bilo dano doživeti to redko slovesnost, ki bo v tem še častitljivi, ker bo ravno tisto leto ves slovanski rod častil in slavil tisočletnico smerti sv. Metoda, kajti gotovo je naša fara veliko starejša kot to, kar se zanesljivo vé, in berž ko ne je še iz tistih časov, ko sta živelá sveta brata Ciril in Metod. — Umerli so.

Dné 21. oktobra bili so zvečer še pri svojem prijatelju Miroslavu do sedme ure. Bili so veseli, in pravili so mu, kako je bilo na dan sv. Lukeza prijetno v Preski, ko je njihov mili prijatelj č. g. župnik obhajal svoj god. Ko so prišli domu, so se pri večerji nekako tresli in imeli so malo bolj težko sapo. Gospod kaplan *M...*

in drugi domači so bili ostrašeni, pa na zaterjevanje ranjcega, da to nima nič pomena in da nikakor ne smejo domači zaradi tega čuti po noči, da naj se le k počitku podajo, so se tudi sami gospod oče podali mirno počivat.

Kdo pa je zmožen popisati strah domačih, ko so drugo jutro našli svojega gospoda poleg postelje na tleh ležati, mrtve! Kakor blisk se je raznesla novica o smerti gospoda očeta po vsi fari, po ljubljanskem mestu, in daleč na okrog.

Ob sedmih oglasi se veliki zvon, ki je oznanjeval osiroteni fari smert preljubljenega gospoda očeta. Bili so potem prav lepo in spodbudno na mertvaški oder vravnani, na katerem so ležali do ponedeljka. Brezštevilne množice ljudi so dohajale jih kropit iz domače in bližnjih duhovnij in iz Ljubljane, če tudi je deževalo. V nedeljo na večer prišel je ves „Collegium Aloysianum“ njih pokropit. Kako priljubljeni so bili med svojimi duhovnimi sobraty, je pričal potem pogreb v ponedeljek dopoldan ob desetih.

Ko je prišla za pogreb določena ura, zbralo se je ljudstvo iz bližnjih in daljnih krajev na tisoče. — Sprevod se prične. Naprej gre križ, čitalnična zastava, fantje, ki so nosili vence, med katerimi je bil naj lepši poklonjeni od šentviških duhovnih njihovih otrok, za temi razverstila se je dolga versta gg. duhovnikov, bilo jih je nad 40. na čelu jim preč. g. stolni župnik, kanonik in dekan Urbas. Nesli so jih nekoliko po vasi gori in doli domači možje, in ob straneh so svetili fantje, potem pa v cerkev, ki je bila zdajci natlačeno polna, ter ni bilo moč vsem v cerkev priti. Začeli so opravljati duhovne molitve. Neizrečeno ginljivo in milo je bilo slišati toliko duhovnov prepevati mertvaški „Officium“, zlasti „Benedictus“ je bil zares mogočno in umetno prepevan. Po molitvah so prečastiti gospod kanonik P. Urh živo alikali življenje in delovanje ranjcega gospoda očeta. S prečverstim in v serce segajočim govorom zbudili so glasen jok med vsimi vernimi poslušavci, zlasti tudi med otroci, katere so ranjki gospod oče zares najbolj ljubili. Slišal sem govoriti prav terdoserčne može, da se niso mogli zderžati j-ka.

Po govoru služili so med asistenco in pričo tolike množice gg. duhovnov preč. g. dekan veliko mašo za umerlega gospoda očeta. Na koru so (prelepo odgovarjali in verlo) peli „Missa pro defunctis“ od P. Angelika, z vloženim koralom (Dies irae in Agnus Dei). In po sv. maši prenesli so ovenčano rakev na pokopališče, katero so ranjki gospod oče tako olepšali, da ga ni na dolgo in široko enacega na deželi; položili so jih v rake, ki so v prezali kapeli, poleg gospoda župnika Blaža Potočnika. Tako počivata skupaj do zdaj znana največja dobrotnika in prijatelja naše fare, ki sta se ves čas svojega pastirovanja trudila za lepoto hiše Božje, za dušni in telesni blagor naših faranov, in ki sta tudi vsak po svoji moči budila narodno zavest v Šent-Vidu. Naj počivata v miru ta dva blaga moža, ki sta po vsi pravici zaslužila tako lep in častitljiv grob, kakoršnega imajo navadno le škofje in posebno imenitni ljudje. —

Osmi obhajala se bode dné 3. nov. t. l., to je v četrtek po vseh Svetih dopoldan ob devetih.

K sklepu naj omenim le eno posebno in prav redko lastnost, katero so imeli ranjki gospod oče. Bili so čez vse vneti za olepšanje hiše Božje, vendar pa niso nikoli nobene reči naročili, dokler niso imeli denarjev v rokah, ali pa ako niso bili zagotovljeni, da jih bodo o pravem času dobili. Tako niso prišli ne oni ne delavec v neljube zadrege. Plačevali so vse redno, nikoli niso nič utergali, in akoravno so znali vsaki sold prav obrniti, vendar niso delavcev terli, ampak brez ugovora so plačali, kar je kdo zaslužil. Rekli so vselej, ako kaj delam, hočem

imeti vse tako narejeno, da mi tudi izvedenci ne bodo mogli ovreči, za majhen denar in po nizki ceni pa ni moč kaj posebnega dobiti.

Naj počivajo v miru!

Pod Čavnom. (O rimskem popotovanji. [Dalje.]) Leon XIII nastopili so vlado Kristusove Cerkve, prijeli so za kermilo Petrovega čolnca v viharjih časih. Čolničju lomijo se jambori in teržejo sidra. Od sovražnikov svojih obdani in od naj bližnjih sinov celó zapuščeni in zaničevani, obrnili so žalostni svoj pogled na veliki narod slovanski. „Že od začetka Našega papeštva“, rekli so nam v svojem govoru, „videči sv. Cerkev pri naj bližnjih narodih iz raznih vzrokov neusmiljeno stiskano, in ko Nam je ta pogled delal silne britkosti, Nas je volja obšla ozreti se proti Jutru, bi li spomin na preteklost Nam posvetil s kakim razlogom in poterdilom veselega upa za prihodnje“. Vidili so namreč, da slovanskega naroda je veliko, pač da, ogromno število, vidili so pa tudi, da je, žali nam! na več kosov razcepljen in od naročja sv. matere katoliške Cerkve odtergan. Da bi tedaj narod ta veliki, po noši, deželi in jeziku različen, za-se pridobili, k edinosti sv. vere pripeljali, — napovedali so kot oče in poglavar vesoljnega kristjanstva, kakor sem že omenil, praznovanje ssv. Cirila in Metoda. To naj bi se pa s posebno slovesnostjo godilo na grobu samem sv. Cirila, v Rimu. Napoved ta mila višega pastirja razširila se je naglo po vesoljni zemlji. Ves slovanski rod, od kraljestva do kraljestva, od dežele do dežele, od jadranskega morja do daljne merzle Sibirije, bil je nad tem veselja in radosti ginjen in od izhoda do zahoda, od enega kraja do drugega zadonela je hvala Leona XIII, in glasen navdušen klic: v Rim, v Rim, zahvalit sv. Očeta in molit na grobu ssv. Cirila, Petra in Pavla! Klic ta ganil je vse stanovse. Veliko ljudstva, celó na stotine izmed visocega in nizkega stanu, plemenite in priproste rodovine, izmed nadškofov in škofov, grofov in knezov, učenjakov in profesorjev, duhovnov in mnihov, kmetov in rokodelcev, gospej in gospodičin, zapusti svoj dom in se podá na daljno, ne ravno varno pot, v večno mesto Rim. Ločeni čeravno po deželi, noši in jeziku, vidili in pozdravili smo se tam kakor bratje in sestre, kakor sinovi in hčere velike slovanske družine: Slovenci zraven Poljakov, Rusini zraven Dalmatincev, Bulgari zraven Čehov, Gerki zraven Hrvatov, Ilirci zraven Slovakov itd. Vsem bila je le ena misel, ena želja. Vsi skupno kleče na grobu sv. Cirila, ss. Petra in Pavla, milo zdihujoči, naj bi večni Oče, na priprošnjo slavnih teh apostelnov, po lastnih sinovih razcepljene, združil k enemu pastirju in pripeljal zopet v naročje občne matere, sv. Cerkve. —

Praznovanje ss. Cirila in Metoda obhajalo se je v cerkvi sv. Klemenca. Cerkev ta ali prav za prav bazilika že od zunej kaže podobo starodavnih časov. Stoji blizu Laterana in ima dvojin vhod. Na stranskih vratih prek ulice, ki derži med Kolosej in Lateran, vidi se že od daleč velika tabla s cveticami opletena in na njej pomenljivi napis: „Fecit Deus duo luminaria magna et illuminata est terra a gloria ejus“. Besede te me ganejo — ves pomen slovesnosti in romanja stopi mi pred oči. Na to pridem do glavnega vhoda na drugi strani. Bil je prekrasno z venci okinčan in prepleten. Ali ta vhod pelje še le v predcerkvišče. Ko svojo „pravico“, da sem izmed romarjev, za to postavljeni straži pokažem, stopim noter. O krasen pogled! Veličasten prizor se mi odpre. Vse je okinčano, vse s cveticami opleteno in z damaskom pregernjeno! V sredi štirivoglatega in okoli in okoli v podobo lóp pokritega predcerkvišča postavljena je krasna marmornata, v ta namen na novo izdelana podoba slovanskih bratov in apostelnov Cirila in Me-

toda. Pod lopami postavljeni so začasni altariji za sv. maše, ker jih v cerkvi menda ni dovolj za toliko duhovnov, vsak pa je želel vsaj enkrat sv. daritev opraviti na tem tako važnem mestu. Pred očmi mi je vhod v cerkev — baziliko. Nad vhodom zagledam zopet raznih napisov na marmornatih tablah. Bile so ravno tiste besede, kakor na stranskih vratih, toda v peterih slovanskih jezikih. „Bog je stvorio dva velika svetila i zemlja se razsvetila njegovom slavom“, glasil se je napis hervaški. S svetim veseljem romarja stopim v cerkev. O veličasten pogled! Lepota nepopisljiva! Ne vém, kam bi oči obrnil. Trojna versta stebrov, na katerih cerkev sloni, je pogrnjena v damask. Po vsi dolgosti in širokosti prostorne cerkve nasajeno je po steni na stotine gorečih sveč. Nad krasnim velikim altarjem, z baldahinom pokritim, blišči se velika, jako lepa in slavnosti primerna podoba, ki predstavlja papeža Hadrijana II, ko slovanskima aposteljnom Cirilu in Metodu, pred njim klečujočima, oblast in blagoslov podeljuje za sv. misijon slovanski. Po opravljeni svoji romarski dolžnosti stopam dalje proti glavnemu altarju. Zidan je ta, kakor po vseh bazilikah, tako, da je mašnik proti ljudstvu obrnjen, ko mašuje. Pod altarjem berli skrivna svitloba. Mali napis od zunaj: „Flavius Clemens martyr hic feliciter tumulatus“, mi pové, da tukaj počivajo ostanki sv. Klemenca, ktere sta bila Ciril in Metod v Rim prinesla. Sredi cerkve vidi se krasni starodavni štirivoglata kor, obdan z marmornato ograjo, v katerem sti še danes dve kamniti leci, ena za dijakona, ki je pel evangelij, druga za subdijakona, ki je bral list. V njem bili so svoje dni duhovniki, diakoni in pevci. Tudi zdaj so v njem imeli svoje sedeže večidel le duhovni. Po steni okoli in okoli v cerkvi vidijo se različne lepe podobe iz marmorja. Tukaj obhajale so se tedaj v raznih slovanskih jezikih cerkvene opravila in govori od 3. do 6. julija in sicer po določenem programu.

(Dalje sledi.)

Pesem Marijnih romarjev na Brezjah.

(V spomin 18. in 19. oktobra 1881.)

Sred krasnega polja mi cerkev stoji:
„Marija pomagaj“ v njej se časti:
„Na Brezjah“ je ljubljeno njeno ime,
Sém romarje žene pobožno sercé.

Sém romarje žene zaupno sercé,
Marijne pomoči doseči želé;
Z bližine, z daljave hité na ta kraj,
Ki mnogim že bil je pozemeljski raj. *)

Marija tu gnade velike deli,
Častivce, častivke osrečit' želi;
Kdor serčno, kdor upno Njo tu bo častil,
Gotovo in hitro pomoč bo dobil.

V bridkostih, boleznih pomagati vé,
Vsem žalostnim, revnim vtolaži sercé,
Nedolžnim dušicam oslajša duhá,
Zgubljene ovčice pa k Bogu vrvná.

Marija! oglej se Ti milo na nas!
Oj slušaj, oj služaj, prosilni naš glas:
Vse, kar je potrebno za dušo, telo,
Po Tvoji priprošnji naj dano nam bo!

*) Zastran mnogih tú zadobljenih milost, dušnih ovse-ljenj itd. Pisavec.

Na prošnje naj Tvoje domače nam Bog
Obvaruje, reši vsih stiek in nadlóg;
Vsem živim tolažbe odpiraj Ti vir,
Vsim ljubljnim rajnim pa blaženi mir!

Molitve in zdihe, solzice in trud
Teb' naša otroška ljubezen ponud';
Vse to položimo, Marija, za dar
Na krasno okinčan Tvoj sveti altar.

Marija! Ti bodi pa zlasti nam Mat',
Ko treba od zemlje slovó bo jemat';
Premilo Ti takrat na nas se ozri,
Nebeške nam vrata dobrotno odpri! —

Sijonskemu pevstvu pridruži nas Ti,
Kjer večno „Te Deum“, „Hosana“ doni;
S Šerafi v nebesih naj poje naš glas:
Češena Marija na večni si čas! —

Podratitovski.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

31. vinot. S. Volbenk. (Zapovedani post.) — 1. listopado. Vsisveti. — 2. Vernih duš dan. — 3. S. Just m. — 4. S. Karol šk. — 5. S. Emerik. — 6. Dve in dvajseta nedelja po Bink. (Zahvalna nedelja.) S. Lenart.

Zahvale:

Št. 91. Čast in hvala Bogu vsemogočnemu, blaž. Devici Mariji in sv. Jožefu, da se mi je nepričakovano hitro v bolezni na bolje obrnilo. — Pri tej priliki se tudi serčno zahvaljujem vsem tistim čč. gg. in bogoljubnim dušam, ki so se me, kakor se mi je povedalo, tako velikodušno spominjali v molitvah in družih pobožnih vajah. Ob enem se še nadalje priporočam v blagovoljen spomin, da bi na priprošnjo Marijino kmali zadobil popolno zdravje. Bog pa naj vsem dobrotnikom obilno plača.

Anton Žlogar.

V molitev priporočeni:

Neimenovan v njegovih potrebah in željah in dobrotniki šolske mladine, kakor sploh. — Žena, mati več otrok, ki je v veliki nevarnosti zgubiti ljubi pogled, je serčno priporočena, da bi jo Bog na priprošnjo Naše ljube Gospé in sv. Jožefa obvaroval te velike nesreče, ohranil in zboljšal ljubi pogled, če je njegova sv. volja. Ako bomo uslišani, hočemo zahvalo očitno naznaniti — Pri serčno prosimo Marijine častivce, še posebno čč. gg. duhovne, da bi se spominjali pri sv. maši nekega človeka, ki je zašel na krive pota, da bi se spreobrnili, in na pot pokore podal. Nobeno opominovanje več ne pomaga, pri Bogu in Mariji je še mogoče. — Duhoven za obilniši zdravje, za poterpljenje, dušno in telesno pomoč priporočen N. lj. G. in sv. Jožefu. — Dobra služna in delavna zoper dolgoletne prehude bolečine v glavi, naj bi jo dobre duše priporočevale N. lj. G. in sv. Jožefu za zdravje, če je Božja volja. — Dva poseboa dobrotnika ubožne šolske mladine.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

31. vinot. Ne moreš se kviško povzdigniti, ker si ne prizadevaš sam sebi odmrati.

1. listopada. Velika modrost je v tem, ako se človek v svojem djanji nikoli ne prenaagli.

2. Pogosta misel na uboge duše v vicah prestraši, tolaži in razveseli.

3. Kdor ima pravo popolnoma ljubezen, v ničimur ne išče samega sebe, temuč le Božjo sveto čast. (S. Tom. Kemp.)

4. Le samo duhovne veselja so zares prijetne in poštene.

5. Ako je Jezus pri nas, je vse dobro in lahko; ako pa Jezusa ni, je vse težko in bridko.

6. Kdor brez Jezusa živi, je naj ubožniši človek; naj bogatejši pa, kdor Jezusa Kristusa prijatla ima.

Listek za raznoterosti.

Premilg. knez in škof dr. J. Kr. Pogačar so 18. t. m. podali se na Dunaj zdraviti si oči in poročati se, da se je odstranjenje mrene dobro posrečilo.

Leben und Leiden Jesu Christi nach den Gesichtten der Anna Katharina Emmerich, von P. Schmöger. Tega prekrasnega dela sta ravno prišla na svetlo 9. in 10. sošitek in se dobivata v „Katoliški bukvarni“. Gorkega priporočevanja vredno.

„Ablasse-Brevier“, mit einem „Ablasse-Kalender“ itd. od P. Bonif. Schneider-ja O. S. B., bodi še enkrat omnjen in priporočen posebej za mesec vernih duš.

Osem zagrebških klerikov, ki so bili poterjeni v vojašino, so Nj. Veličanstvo cesar Frančišek Jožef na prošnjo kardinala nadškofa rešili djanske vojaške službe. Slava presvitlemu cesarju!

Prezviziški škof Strosmajer je samostanski cerkvi v Tolisi, v Bosni, daroval vse altarje svoje stare stolne cerkve in zraven tega še veliko bridko martro, vredno 300 gld.

Milg. škof Vertin je došel v Rim in stanuje med tem v ilirskem kolegiju sv. Jeronima.

Potovanje laškega kralja Humberta na Dunaj daje časnikom mnogo posla. Znana je odveč laškega kralja razméra do katoliške Cerkve in papeža. Framasoni zaradi tega pihajo. Ni dvomiti, da laške razmére pomoči potrebujejo.

V Vratislavu je umerl slavní škof dr. Förster. R. I. P.

V Hartumu je umerl ondotni apost. vikar in škof Daniel Komboni. Žalost velika! Natančnejši okolišine še niso znane. R. I. P.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Jan. Karet, župnik v Čermošnjicah, je dobil duhovnijo Nemško loko; č. g. Fr. Erzen, duh. pom. v spod. Idriji, duhovnijo Zali log. Č. g. Ant. Verbaj, je prestavljen iz Kostanjevice na Kerko; č. g. Fr. Perpar iz Mérne v Kostanjevico. Č. g. Anton Potočnik, župnik v Šent-Vidu nad Ljubljano, je umerl 22. t. m. (R. I. P.) in duhovnija je razpisana 24. t. m. Tako tudi Hotiška 11. vinot. in Čermošnjice 12. t. m.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Knežaku: Čemšenik po č. g. župn. Fr. Rome-tu 5 gold. — S Homca po č. g. župniku A. Lušinu 8 gl. — Iz Peč po č. g. župn. 5 gl. — Iz Borovnice po preč. g. župniku A. Jugovicu 4 gold. — Iz Mengša po č. g. župniku 8 gl.

Za pogorelce v Dobračevi v Žirovski fari: Čemšenik po č. g. župn. Fr. Rome-tu 5 gl. — Farani Križki s č. g. župnikom 4 gl. — Iz Mengša po č. g. župniku 6 gld.

Za pogorelce v Cerkljah: S Homca po č. g. župn. A. Lušinu 8 gl. — Čemšenik po č. g. župn. Fr. Rome-tu 5 gld. — Farani Križki s č. g. župnikom 4 gld. — Iz Peč po č. g. župniku 5 gl. — Iz Mengša po č. g. župniku J. Zorcu 10 gl.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Čemšenik po č. g. župn. Fr. Rome-tu 15 gl. — S Homca po č. g. župniku A. Lušinu 12 gl. 28 kr. — Č. g. Jan. Škerjanec 1 gold. — Č. g. župnik Ign. Okoren 4 gl. — Farani Križki s č. g. župnikom 22 gl. 1 kr. — Iz Peč 10 gl po č. g. župniku. — Iz Borovnice po preč. g. župniku A. Jugovicu 10 gold. — Iz št.-Vida nad Cirk. po č. g. župniku J. Čibašku 6 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: S Homca po č. g. župniku A. Lušinu 9 gl. — Marijana Žabjek s Polja 15 gl. po č. g. župniku. — Iz Planine kneginja Matilda Vindišgraceva 30 gl. po č. g. župniku Ribarju; več oseb ravno od oudod 6 gl. 50 kr. — Č. g. župnik Mih. Horvat 2 gl. — Č. g. Fr. Erzen 1 gl. — Iz Peč po č. g. župn. J. Prešu 10 gl. — Čemšenik po č. g. župn. Fr. Rome-tu 3 gl. — M. St. 1 gl. — Iz Borovnice po č. g. kapl. Mat. Mazi z družino 5 gold. — Iz št.-Vida nad Cirk. po č. g. župniku J. Čibašku 5 gld. — Iz Mekin č. g. župnik in farani 15 gl. — Pn. g. kan. H. Pavkar 10 gl.

Za študentovsko kuhinjo: Preč. g. župnik A. Jugovic 4 gl. — Č. g. J. Z. 1 gl. — M. Š. iz R. 5 gl. — Dobrotnica iz Šentvida 2 gl. — Z Verhnike neimenovan 60 kr. — Č. g. župnik M. Prežel za sv. leto 1 gl. — Č. g. B. 1 gld. — Pn. g. kan. H. Pavkar 2 gld. — Č. g. Jan. Škerjanec 1 gl. — Iz Peč č. g. župnik Jož. Preša 3 gld. — Č. gsp. J. A. 2 gl. — Č. gosp. Janez Podboj, kaplan v št.-Vidu, 2 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Neimenovana 1 gl. — Od Sv. Trojice pri Mokronogu 15 gl. — S Harij po č. g. Jan. Škerjancu 5 gl.

Za sv. Očeta: Čemšenik po č. g. župn. Fr. Rome-tu 3 gold. — Iz Peč po č. g. župniku 4 gl.

Za Bosno: Č. gosp. Jan. Gostiša je daroval staro, večí monštranco.

Za novo cerkev in samostan redov. Trapistov v Bosni: Č. g. Jak. Muršec 5 gl. — Č. g. J. Živkov 2 gl.

Za vstonovo semeniša in bolnišnice v Filipopolji: Č. g. J. Živkov 2 gl.

Za afrikanski misijon: Neka dobrotnica 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Pn. g. kan. H. Pavkar 3 gl. — S Homca po č. g. župniku A. Lušinu 4 gl. — Iz Mavčič po č. g. župniku M. Preželnu 5 gl. 45 kr. milošnje za sv. leto. — Č. g. Jan. Škerjanec 1 gl. — Č. g. Karol Čigon 3 gl. — Po preč. g. župniku Ant. Jugovicu 4 gl., po č. g. kapl. J. Regen u 15 gl. 14 gl. — Iz Železnikov 50 kr.

Za naj potrebnejši misijone: Iz Borovnice po preč. g. župniku A. Jugovicu 4 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. S. v V.: Precej prihodnjič hvaležno, ker zdaj se več ne more. — G. J. Ož. v Os.: Naročnina je oddana pri založništvu in ostanek po Vašem naročilu odmenjen. — Gg. S— in S.: Precej prihodnjič; iskrena hvala! — Več spisov in zdév prihodnjič.